

Віктор Жданов про творчий рай, «ремонт» душі та патріотизм

Бесіду веде Вікторія Котенок

Клоунада, гра на трубі та режисура

– *Пане Вікторе, в одному інтерв'ю ви зізналися, що в дитинстві хотіли стати трактористом або клоуном. Чому саме про ці абсолютно різні професії мріяли?*

– (сміється) Стати трактористом, я би сказав, що це не мрія була, а скоріше бажання допомогти дідові з бабою. Адже я народився і виріс у селі. У нас була корова, і її треба було годувати. А клоуном тому, що дуже подобались цирк, клоунада. Я навіть писав листи в циркові студії та училища Москви, Ленінграда і Києва. Але в останній момент чомусь злякався вступати.

– *А коли вирішили вступати до Херсонського училища?*

– Мене туди, так би мовити, підштовхнули. У школі я брав активну участь у різних виступах, показах мініатюр, сценках. З п'ятого класу грав у футбол, з шостого додалися заняття з музики: грав на трубі у вокально-інструментальному ансамблі. В селі їх було, слава Богу, аж три! Тож в училище я вступав на духове відділення. Але потрапив до чудового викладача з режисури та акторської майстерності Ольги Аркадіївни Каганової. Саме вона помітила мене на вступних іспитах. Я знав напам'ять деякі естрадні мініатюри, а Аркадія Райкіна – і мініатюри, і монологи. Тож прочитав їй монолог «Це було в зоопарку», після чого вона порадила мені подавати документи до неї на курс. Так я вступив і навчався за спеціальністю режисер самодіяльних колективів.

Коли закінчив, прослуховувався у Херсонському музично-драматичному театрі. Але мені сказали: «Ні! До побачення». У цей момент підтримала Ольга Каганова, яка сказала: «Нічого... Почекаємо». Згодом влаштувався до Херсонського театру ляльок. Я дуже вдячний Ользі Аркадіївни, вона завжди за нами, своїми учнями, слідувала, допомагала порадами. У неї навчалася також і моя дружина Олена Хохлаткіна. Після двох-трьох років роботи в Театрі ляльок, у 1988-му, мене взяли до Херсонського музично-драматичного театру.

– *Чи працювали в театрі як режисер?*

Віктор Жданов у фільмі «Чорний ворон».
Режисер Тарас Ткаченко. Україна, 2019.

Віктор Петрович Жданов (н. 1965) – актор театру і кіно, заслужений артист України. Закінчив Херсонське культ-освітнє училище, згодом – Херсонський державний університет. Дебютував 1986 року на сцені Херсонського театру ляльок. Через два роки був прийнятий у труп Херсонського музично-драматичного театру, де зіграв Максима у виставі «Діти Арбату» Анатолія Рибакіна, Льовки Крика в «Заході» Ісаака Бабеля, Блеза в однойменній постановці за Клодом Маньє та ін. У 1997–1998 рр. працював у Російському молодіжному театрі Республіки Адігея (місто Майкоп); потім повернувся до Херсонського театру. У 2000–2014 рр. – актор Донецького українського музично-драматичного театру. Ролі: Бендер («Діамантовий дим» Іллі Ільфа та Євгена Петрова), Доменіко Соріано («Філумена Мортурано» Едуардо де Філіппо), Цибуля («Сорочинський ярмарок» Миколи Гоголя), Аметистов («Зойчина квартира» Михайла Булгакова) та ін. Лауреат Міжрегіонального фестивалю «Золотий ключик» за роль Холстомера у виставі «Історія коня» Марка Розовського (2005), Міжрегіонального фестивалю «Театральний Донбас» і Міжнародного фестивалю «Мельпомена Таврії» за роль Огуда Філдінга III у виставі «У джазі тільки дівчата» Олександра Аркадіна-Школьника (2006). З 2014-го – у Київському театрі драми і комедії на лівому березі Дніпра. З 2008-го знімається в кіно: «Дід» у «Кіборгах» (2017, режисер Ахтем Сеїтаблаєв, премія «Золота дзиґа»), Вова у «Вулкані» (2018, режисер Роман Бондарчук, премія «Золота дзиґа»), Дядя Вася у «Додому» (2019, режисер Наріман Алієв), Омелько Кайдаш у серіалі «Спіймати Кайдаша» (2020, режисер Олександр Тіменко) та інші.

– Пробував трішки, коли працював уже в Донецьку. Але зрозумів, що режисура – це не моє. Не те, щоб зовсім не моє, але в театрі при постановці виникло багато різних нюансів... Я також навчався два роки режисурі в Київському інституті ім. І. Карпенка-Карого на курсі Вахтанга Чхаїдзе. Але диплом про вищу освіту отримав лише минулого року в Херсонському державному університеті за спеціальністю культуролог. Так нарешті поставив крапку в питанні вищої освіти.

Праця з членами родини та ролі в театрі

– У Херсоні, Майкопі та Донецьку ви працювали разом із дружиною Оленою Хохлаткіною, у Києві працюєте з донькою Оксаною Ждановою. Складно чи, навпаки, легко й комфортно працювати на одній сцені з членами родини?

– Я не сказав би, важко це чи легко. Це робота, і кожен виконує свою функцію у виставі. Те, що це приємно, – безперечно. А складно-нескладно – ніколи над цим не замислювався... У Херсонському театрі, коли були з дружиною ще молоді, ми багато сперечалися, доводили одне одному свою правоту. Але згодом усе це минулося. Хоча (замислюється)... Напевно, ні. Якщо трапиться спірна ситуація, все одно будемо відстоювати свою точку зору. Але з повагою одне до одного!

З донькою простіше. Вона обізнана. І якщо я мудріший, то вона – технічно освічена в акторській майстерності. Адже в неї все ж таки вища освіта у дуже гарних викладачів – Дмитра Богомазова, Анатолія Яценка, Олександра Кобзаря і Андрія Самініна. Приємно, що я їх усіх знаю. Приміром, Сашу Кобзаря – ще з Донецька. Техніка акторської майстерності за роки змінилася. Як було колись і як нині викладають – різниця очевидна. Тому я дуже радий за дітей: що донька здобула, а син нині здобуває якісну освіту в університеті.

– Яка роль у Херсонському театрі стала першою головною?

– У Херсоні головних ролей у мене було небагато. А серед центральних і тих, що мені подобалися, дай Бог, пригадати... Це Максим з вистави «Діти Арбату» за романом Анатолія Рибакіна. У «Наймичці» Івана Карпенка-Карого ми грали разом з Оленою Хохлаткіною, яка ще не була тоді моєю дружиною, закохану пару – Марусю і Панаса. Однією з головних була роль Блеза в однойменній французькій комедії за твором Клода Маньє – з нею ми об'їздили Крим і Рим, як кажуть. Ще грав Льовку Крика в «Заході» за Ісаком Бабелем, Квазімодо в «Соборі Паризької Богоматері» Віктора Гюґо, Джека у виставі «Здрастуйте, я ваша тітонька!». У музичній виставі «Три мушкетери» починав з масовки. Потім ввели на ролі д'Артаньяна, Атоса і Арамиса. Чудовий режисер – Володимир Бегма – з нами працював у цій постановці. Хороша людина, майстер своєї справи, царство йому небесне. Він також поставив спектакль «Чмир, або Як пани, так і ми» Марка Кропивницького, в якій я грав Чмира.

– Недавно ви зізнавалися, що вам особливо сподобалося працювати у виставах Дмитра Богомазова. Розкажіть про специфіку роботи з цим режисером.

– (рішуче) Ні, не можу розказати. А все тому, що я й сам ще

її не зрозумів. А моє захоплення полягає в тому, що такого підходу до театру і роботи з акторами я досі не бачив. І те, що театр вираховується математичною лінією, теж не знав. Захоплення виникає зазвичай від того, що тебе щось дивує, вражає. Мене здивував підхід до роботи Дмитра Богомазова, бо ті актори, які з ним навчалися і працювали, розуміють його з пів погляду. А мені треба було трішки напружуватися, щоб збагнути, що постановник від мене хоче. У кожного режисера є своя команда акторів, і це дуже правильно. Виставами «Співай, Лоло, співай!» і «Життя попереду» у Київському театрі драми і комедії я тільки наблизився до методу роботи Богомазова. Не більше і не менше.

У цих постановках я зустрівся на сцені з донькою. Ми з нею грали разом ще на донецькій сцені, коли вона в школі навчалася. Коли я прийшов в театр, де вона вже кілька років працювала, у мене виникли зовсім інші відчуття від спільної роботи. Зізнаюся, мені було дуже приємно, що в Оксани є взаємоповага в середовищі акторів. Мені навіть здалося, що вона за мене більше хвилювалася на репетиціях, ніж я за себе. У виставі Дмитра Богомазова «Життя попереду» вона грає мого сина – хлопчика Момо. Зізнаюся, створював я свого героя – араба Юсеффа – дуже важко. Хоча, в принципі, що таке «важко» мовою актора? Глядач бачить результат, а внутрішня робота над роллю йому зовсім не потрібна. Якщо коротко, то інколи просто буває складно втілити персонажа. Як на мене, у цій виставі у мене це трішки вийшло.

– Чи змінилася атмосфера в колективі, вектори роботи і саме приміщення після призначення на керівні посади Стаса Жиркова і Тамари Трупоної?

– Змінилося усе, що ви перерахували. Сам колектив змінився, бо прийшли молоді актори. Єдине, чого б хотілося, щоб не було руйнування. Зміни є змінами, а руйнування – це зовсім інша річ. І цього хотілося б не лише мені... Я працюю шість років у цьому театрі, а є актори, які в колективі значно більше, і, розумієте, їм театр, атмосфера, яка творилася роками, дорожчі.

– Чи складно було репетирувати «Альбатросів»?

– Ні, навпаки. Працювали швидко і в задоволення. Цікавий, живий матеріал. Це перша моя співпраця зі Стасом Жирковим, і нічого поганого про неї сказати не можу. А з Олегом Стефаном ми знайомі з 2014–2015 року: знімалися разом у фільмі «Червоний» Зази Буадзе. Але то було лише знайомство. У виставі «Альбатроси» ми чітко розуміли режисера, один одного як партнери – давно не відчував такого в роботі. Загалом, уся акторська команда, яка брала участь в «Альбатросах», неймовірна. Атмосфера на репетиціях була чудова. Відчувалося піднесення. Було чітке розуміння: що ти робиш, для чого, куди це спрямовано.

– Так не в кожній виставі буває?

– Звичайно. Іноді у виставі тобі просто треба виконувати певну функцію. В «Альбатросах» у мене невеликий 20-хвилинний уривок. Це не двогодинна вистава, в якій ти «крутишся на пупі» і, зрештою, не отримуєш жодної квіточки. Це просто 20 хвилин чистого задоволення.

– Чи є нині роль або вистава, від якої отримуєте найбільше задоволення?

– Якщо брати до уваги саме київський період моєї творчості, то... Навіть не знаю, як вам пояснити (*сміється*). Чи розумніший став, чи мудріший, але нині я дістаю задоволення від усього, що роблю. Абсолютно від усіх ролей та вистав! Зміна міста, регіону, театру, партнерів, атмосфери – це складна річ. Тим паче, якщо це столиця. Дуже приємно працювати в такому театрі, де кожен актор є дійсно Актором, та ще й усі – чудові люди. Ніхто тобі не лізе в душу, немає закулісних інтриг... Не знаю, як буде далі, та коли я опинився в цьому театрі, то було відчуття, ніби попав у рай. Це я вам чесно кажу. А все тому, що є всі умови для праці – просто бери і роби! Не виходячи, звичайно, за певні межі. А те, що поруч із тобою працюють справжні «майстри», – це взагалі бомба!

Звичайно, це вимагає від мене певної сфокусованості, відповідальності, зібраності. Пригадую, коли Катерина Степанкова ставила у нас «Умовно звільнені», для мене опинитися на одній сцені з Адою Роговцевою, навіть в епізодичній ролі, було великою честю. І я про це казав і Аді Миколаївні, і Каті. Адже я захоплювався акторкою ще з дитинства.

Популярність у кіно

– Коли відбувся ваш дебют в кіно?

– Зйомки почалися 2006–2007 року: мене запросив режисер Володимир Янощук на епізодичну роль Чергового в серіалі «Легенди чаклунської любові». Там я познайомився з Віталіком Лінецьким, царство йому небесне, зі Стасом Бокланом. Я би не назвав це кінодебютом, бо роботи було небагато: приїхав з Донецька, відзнявся 2–3 дні та й поїхав додому.

Справжнім дебютом у повнометражному фільмі став «Останній яничар» 2015 року. Зйомки відбувалися 2014-го, коли ми з сім'єю переїхали до столиці. Я зіграв Гурого, такого собі бандита. Завдяки фільму познайомився з такими українськими акторами, як Володя Ямненко, Міша Жонін, Сергій Сипливий, багатьма відомими російськими акторами. Я потрапив до такої сильної команди, де наді мною усі просто сміялися й жартували (*сміється*). Але це було по-доброму, адже мені як актору-початківцю багато важливого і потрібного підказували. У цей фільм потрапив завдяки Саші Кобзарю, дай Бог йому здоров'я. Далі вже пішли інші запрошення. За великим рахунком, найпершим гучним для мене став фільм «Кіборги» Ахтема Сеїтаблаєва. Хоча «Вулкан» знімався раніше. Тож стрічка Романа Бондарчука стала другою моєю великою кінороботою. А далі вже пішло-поїхало...

– «Кіборги» стали для вас етапною роботою, після якої посипалося більше пропозицій?

– (*сміється*) Нічого не посипалося... Навіть не думайте. Бо нічого так просто не сиплеться з неба... Вік – це велика річ в акторській професії. Мій типаж і вік диктує лише певні ролі в кіно. Дякувати Богу, що я потрапив у дванадцятисерійку «Спіймати Кайдаша», яка стала улюбленицею

України. Це дуже приємно! Я навіть не сподівався на таку реакцію. Коли працюєш, не думаєш, який буде результат, не знаєш, як сприйме роботу глядач. Серіал прийняли дуже позитивно й класно! І з акторами працювалося теж цікаво. Я просто полюбив цих людей, цих персонажів, над якими ми працювали, полюбив цю історію.

– Серіал справді мав чималий резонанс серед публіки і критиків. Поділіться, як створювали образ Кайдаша?

– Герой яскраво виписаний сценаристом Наталкою Ворожбит. Вона була присутня на зйомках і не раз казала: я писала саме про те чи інше, давайте спробуємо це втілити. Допомогає порадами й наводив різні приклади режисер Олександр Тіменко. І в житті є багато схожих людей, від яких можна було запозичити певні риси і поведінку для Омелька. У цьому герої все злилося до купи: і допомагали, і радили, і сам шукав. Кайдаш – збірний образ. Адже я вже трохи прожив на цьому світі, щось встиг побачити. Такі чоловіки живуть поряд із нами, а завдання актора слідувати за ними й за тим, що навколо відбувається. Адже актор повинен постійно ніби підглядати за життям. Чому серіал вийшов таким вдалим? Бо персонажі у ньому дуже неоднозначні: їх весь час штормить, кидає вправо і вліво...

– Після перегляду склалося враження, що у нас в країні матріархат, бо майже усіма чоловіками родини Кайдашів керують жінки...

– Я не дуже сильний в історії, але з того, що знаю, навіть великими політиками завжди керували їхні дружини. І якщо Кайдаш погодився з цим і відкрито про це говорить, то всі інші чоловіки в серіалі це приховують.

– Учому, на вашу думку, криється слабкодухість Кайдаша, чому і в який момент він «зламався»: через зраду дружини, перебування в країні чи власну нереалізованість?

– Усі факти, які ви перелічили. На нас усе впливає. Яскравий приклад – війна, яка нині триває в нашій країні, або та, що була не так давно в Афганістані. Адже для чоловіків, які пройшли війну і повернулися до мирного життя, вона так просто не минається... Хтось знаходить себе і стає військовим, а хтось повертається і перестає бути людиною через те, що не може звикнути з мирним життям. На війні все чітко: ти знаєш, хто ворог, а хто друг. А в мирному житті все набагато складніше, бо можуть несподівано тобі ножем в спину вдарити, а ти навіть не знатимеш хто...

У серіалі «Спіймати Кайдаша» – живі нормальні люди. Більша частина українців сприйняла цей фільм як правдиву розповідь про те, що діється в країні. І мені здається, ми зробили свою справу: показали те, що відбувається, з метою, щоб більше такого не було. Ми над усіма цими питаннями ретельно думали на зйомках... Як ми живемо? Про що думаємо? Чого прагнемо? Думаю, що я не дарма навчався, працював, бо культура нині на ідеологічному рівні, і завдяки їй змінюється ідеологія людей, мислення, ставлення одне до одного. Душу ми все-таки «ремонтуюмо», і це дуже приємно.

– У вас висока місія...

– Я би так не казав. Це маленька місія, яка призводить до якоїсь гармонії людини – зі світом, з ближніми. Не даремно кажуть, що спершу треба навести лад у сім'ї, а потім братися

за лад в країні. Ми цього не розуміли. Нас затюкали, запахали під плінтус і весь час говорили: ось ми для когось, щось там, десь там робимо... І це все тривало десь 75 років і розсипалося зрештою в пух і прах. Нині цінності у людей інші, мені здається, треба дивитися насамперед на себе – свою сім'ю, оточення, виховання, рівень знань і так далі. Лише тоді в країні все стане на свої місця. І в «Кіборгах» звучала ця тема: почни будувати країну з себе. Формуй спершу себе, і лише тоді ти зможеш формувати нормальну країну.

У Кайдашів цього не вийшло, бо вони не звертають на це уваги. Вони виховувалися в інших умовах. Для них сказати «пробач» дуже важко. А чому так склалося – ніхто не знає. Але добре, що ця тенденція змінюється на краще. Тому я бачу конкретний позитив від своєї роботи. Особливо після переїзду до Києва. Кіно сьогодні має великий вплив на людей! Я радий, що можу впливати своєю професією на думки людей. Що це не просто робота для заробітку, а виконання певної місії.

– *Що можете розповісти про роботу з Ахтемом Сейтаблаєвим у «Кіборах», «Захарі Беркуті» і «Додому»?*

– Дуже висока професійність і шанобливе ставлення до професії та людей, які працюють поруч. У Ахтема дуже серйозне, навіть суворе ставлення до себе, бо він розуміє свою відповідальність перед людьми. Може, це звучатиме гучно, але в цьому є великий патріотизм. Він, людина татарської національності, вивчив і спілкується виключно українською мовою! У цьому його принциповість. Дивлячись на нього, сам починаєш так ставитися до професії. Дуже шаную і поважаю Ахтема як людину і як професіонала своєї справи.

У фільмі «Додому» ми, актори, чітко виконували завдання, що їх від нас вимагав Наріман Алієв. У цього режисера ще небагато досвіду, але його позиція у цьому проєкті була чітко вимощена. На зйомках він був дуже вимогливий, і мене це настільки заінтригувало... Наріман казав: роби ось так і ось так. Я зробив. Він знову: ось так, але повільніше. Я зробив. А режисер: іще повільніше. Я зробив, але після цього не відпускало питання: чому саме так? Коли вже подивився готовий матеріал, побачив, що в режисера є свій світ, своє бачення цього матеріалу. Сама історія тягнеться і не є швидкою, але фільм пролітає на одному диханні. У цій стрічці я чітко підпорядковувався оператору і режисерові. Це не той матеріал, де можна було пропонувати щось своє. На знімальному майданчику не було гумору, жартів, феєрверку. Повна тиша і спокій. Це серйозна відповідальна робота. До того ж із чималим обсягом тексту. Фільм «Додому» додав мені впевненості, що я як актор можу бути різним.

Патріотизм у творчості та житті

– *У вашому списку багато фільмів на патріотичну тематику.*
– Так, у грудні 2019 відбулася прем'єра стрічки «Екс» Сергія Лисенка, де я зіграв священника. На початку цього року на широкі екрани вийшов «Чорний ворон» Тараса Ткаченка. У мене там був лише епізод, але дуже цікавий. Уся знімальна команда підібралася хороша. Але найприємніше, що сама історія фільму українська. Письменник Василь Шкляр писав роман аж десять років. Це велика

праця. А десяток років роботи втілити в одно-двогодинному фільмі – це теж чималий труд.

– *Чи відзняли вже серіал «І будуть люди»?*

– Так, зйомки вже закінчилися. Історія серіалу трохи схожа з «Чорним вороном»: це початок ХХ століття в Україні, показане через призму села і його мешканців. Мого героя звали Свирид, він з'являється на початку історії. Заможний селянин, який усе збудував і добився своїми руками, головою і здоров'ям. Зі мною знімалися також Остап Дзядек, Акмал Гурезов і Катерина Григоренко.

– *У якій ролі ви маєте з'явитися у фільмі «Я працюю на цвинтарі»?*

– У ролі Петровича – директора кладовища, на роботу до якого влаштувався головний герой. Не хочеться наперед розказувати... Але автор Павло Паштет Белянський, за книгою якого зняли фільм, відкрив ще один бік нашого життя – переходу людей у потойбіччя. Він працював певний час у цій сфері, і в книзі змальовано правдиві історії, які відбувалися і, напевно, досі відбуваються на цвинтарях. Про те, які там гроші крутяться, і тому подібне. Люди не знають, що на їхньому горі хтось заробляє великі гроші.

Мій Петрович переживає у фільмі великі потрясіння: його звільняють, б'ють, вбивають. Але він виживає... Ця стрічка має нашоохнути на роздуми: навіщо ти живеш і чи правильно живеш.

– *І наостанок – ваші пріоритети: що завжди стояло і стоїть у вашому житті на першому місці?*

– Швидко на це запитання не можу відповісти... (Пауза). Бути чесним. Залишатися людиною. Ставитися до людей так, як хотів би, щоб ставились до мене самого. Любов? Любити те, що ти робиш. Сім'я? На певному місці вона теж стоїть.

Я ніколи не вважав, що можу комусь розказувати про те, як жити і які мають бути пріоритети в житті. По життю іду з мірою відповідальності за те чи інше. Адже кожен має відповідати за свої вчинки. Нині у моє життя увійшло таке поняття, як патріотизм. Без фанатизму, звичайно. Утім, волею й неволею, я є частиною суспільства. Тому мушу подавати приклад ставлення до своєї батьківщини. Це має сенс. Не вважаю себе настільки багатогранною і розвинутою особистістю, щоб розказувати про це. І, мабуть, не варто й говорити, бо людину судять за її вчинками, а не словами. Перекоаний, що треба завжди думати, що ти робиш, як і навіщо. Міра відповідальності має бути в кожного. Бо говорити одне, а робити інше... Ми це бачимо нині щодня, особливо серед політиків. Люди сьогодні мають великі претензії до усього Кабінету Міністрів і Президента, які обіцяють одне, а на практиці виходить інше. Це дуже неприємно. Тому мені найменше хотілося б розповідати, як я живу чи як треба жити...

– *Дякую вам за цікаву розмову, щирість і відвертість.*

– А я вам дякую. Якщо ти комусь цікавий, значить, не даремно проживаєш своє життя. Тим більше, коли трохи довше живеш, хоч-не-хоч про це замислюєшся. Щось підсумовуєш... Тому я вам також вдячний за цю розмову.

Квітень 2020 р.